

Kohtuasi C-200/02

Kunqian Catherine Zhu ja Man Lavette Chen

versus

Secretary of State for the Home Department

(Immigration Appellate Authority (Suurbritannia)
esitatud eelotsusetaotlus)

Elamisõigus — Laps, kellel on liikmesriigi kodakondsus, kuid kes elab teises liikmesriigis — Vanemad, kes on kolmanda riigi kodanikud —
Ema õigus elada teises liikmesriigis

Kohtujurist A. Tizzano ettepanek, esitatud 18. mail 2004 I - 9927
Euroopa Kohtu otsus (täiskogu), 19. oktoober 2004 I - 9951

Kohtuotsuse kokkuvõte

*Euroopa Liidu kodakondsus — Õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil —
Direktiiv 90/364 — Alaealine liikmesriigi kodanik, kes on kaetud ravikindlustusega ja keda
peab ülal piisavalt vahendeid omav ja alaealist tegelikult hooldav kolmanda riigi kodanikust*

vanem — Alaealise ja tema vanema õigus elada teises liikmesriigis — Kodakondsuse saamise tingimused alaealisele — Asjakohasuse puudumine

(EÜ artikkel 18; nõukogu direktiiv 90/364)

EÜ artikkel 18 ja nõukogu direktiiv 90/364 (elamisõiguse kohta) annavad liikmesriigi kodanikust väikesele lapsele, kes on kaetud asjakohase ravikindlustusega ja keda peab ülal kolmanda riigi kodanikust vanem, kellel on piisavalt vahendeid selleks, et laps ei muutuks vastuvõtva liikmesriigi eelarvele koormavaks, tähtajatu elamisõiguse selles riigis. Sellisel juhul lubavad nimetatud õigusnormid kõnealuse kodaniku vanemal, kes teda tegelikult hooldab, elada koos temaga vastuvõttvas liikmesriigis.

Direktiivis 90/364 sätestatud piisavaid elatusvahendeid käsitlevat tingimust ei või tõlgendada nii, et need vahendid peavad olema asjaosalisel endal ning ta ei või kasutada pereliikme vahendeid. Sellise tõlgenduse korral lisandub kõnealusele tingimusele nõue vahendite päritolu kohta, mis oleks ebaproportsionaalne sekkumine EÜ artikliga 18 tagatud põhiõiguse — liikumisvabaduse ja elamisõiguse — kasutamisse, sest see ei ole taotletava eesmärgi — liikmesriikide eelarvevahendite kaitse — saavutamiseks vajalik.

Kõnealuseid ühenduse õigusnorme ei või jätta asjaomaste isikute suhtes kohaldamata põhjusel, et hooldajaks olev vanem on liikmesriigis viibimisega loonud tingimused, mis võimaldavad tema sündival lapsel saada teise liikmesriigi kodakondsuse, et sellega tagada lapsele ja iseendale pikaajaline elamisõigus. Rahvusvahelise õiguse kohaselt on kodakondsuse saamise ja sellest lahkumise tingimuste kindlaksmääramine iga liikmesriigi pädevuses, kusjuures seda pädevust tuleb kasutada ühenduse õigust järgides, ning liikmesriik ei või piirata teise liikmesriigi kodakondsuse saamise tagajärgi, kehtestades lisatingimusi kodakondsuse tunnustamisele asutamislepinguga ettenähtud põhivabaduste kasutamiseks.

(vt punktid 33, 36, 37, 39, 47 ja resolutiivosa)